
Jejich protest, naše mlčení

Jejich protest, naše mlčení

PRAVO

20.11.2009, rubrika: Publicistika, strana: 6, autor: Martin Hekrdla

Sotva jsme oslavili dvacetiletou svobodu, včetně svobody mediální, jenom náhodou prasklo, že se cosi velkého děje na rakouských univerzitách a šíří po Evropě. Redaktor ČRo 6 David Schneider totiž předevčírem potřeboval doložit, že studentské hnutí v Rakousku je už unaveno a demonstrace tam řádnou. A provalil cípek pravdy: „Na začátku protestů vyšlo do ulic šedesát tisíc demonstrantů.“

Šedesát tisíc? Ale vždyť ČTK 28. října vydala zprávu, s níž by noviny věru na dračku nešly: „Zhruba deset tisíc studentů a jejich příznivců protestovalo dnes v centru Vídně proti vládní školské politice...“

Rozhostilo se mlčení. Řídké zprávičky se nedobraly širších souvislostí. Spíše události manipulovaly. Studenti chtějí prý ve školství více peněz, místa v posluchárnách i lehčí přijímačky. Kdo by nechtěl? A odmítají školné. Holt nikdo nechce „investovat do svého vzdělání“. Nebo aspoň uznat, parazit jeden, že „nic není zadarmo“.

Jedny naše lokální noviny vysázely titulek Němci ven! To abychom nabyli dojmu, že ve hře je snad i sobecká xenofobie studujících Rakušanů, jimž němečtí kolegové – před školným z Vaterlandu darmo do Rakous prchající – konkurují. To, že studenti obou zemí na ulicích skandují jednotu i solidaritu – Unsere uni! Solidarität! – dozví se člověk až po úmorném surfování v síti.

Největší studentské demonstrace za posledních čtyřicet let. Obsazené posluchárny – například vídeňská Audimax – pokryté nápisy, podobnými těm zjara 1968 na pařížské Sorbonně anebo na Kalifornské univerzitě v Berkeley. Konsensus studentů, profesorů i řady politiků pod překvapivě radikální výzdobou. To přece není vůbec, ale vůbec zajímavé...

Dobrá, ale prosil bych aspoň nějaké ty souvislosti, které se nás týkají, protože v nich žijeme. Hádáme se přece o podfinancovanost univerzit, o základní – jepičím výdělkářením atakovaný – výzkum, o „bílé knihy terciárního vzdělávání“, o školné. A pokud nepatříme k plzeňským rychlokaškám, v potu tváře sbíráme kredity na stupeň bakalářský a pak magisterský, abychom se vposled mohli vzepnout k prestižnímu doktorátu.

Celé to akademické pozdvižení, šlehající naplno ze střední Evropy, je vlastně vzpourou proti takzvanému Boloňskému procesu (1999), k němuž se Česko připojilo. Vymysleli ho nahoře a shora dolů je zaváděn. Vypadal sympaticky jím vyhlášený cíl „srovnat noty“ ve studijních výsledcích i kvalifikaci studentů a profesorů, aby se jim například lépe pendlovalo po světě.

Je to ale jinak: proces proměňuje vzdělanost v honbu mladých lidí za kredity studijními, nametenými na schody „vzdělávacích cyklů“ tak, aby pokud možno nebyl čas myslet. Natož pendlovat třeba jen v rámci programu Erasmus; letos poprvé poklesl počet mladých, kteří ho využili. Vzdělanost je redukována na „zaměstnatelnost“.

Hayek von Humboldt, stěžují si berlínští studenti z univerzity nazvané dle osvícenského vzdělance Alexandra von Humboldta. Zatímco my mlčíme. Nebo snad přímo jásáme?